

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 13Csp/180/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7518204518
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Nemcová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7518204518.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudkyňou JUDr. Ľubicou Nemcovou v právnej veci žalobcu: Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, zast.: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., Dvořákovo nábrežie 8A, Bratislava, proti žalovanému: U. U., O.. XX.XX.XXXX, V. G. XXX/X, M.- K., v konaní o zaplatenie 509,04 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 509,04 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 01.07.2018 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalobca má proti neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100%. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou zo dňa 19.07.2018 žiadal zaviazat' žalovaného na zaplatenie sumy 509,04 Eur spolu s príslušenstvom a trovami konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 21.08.2014 zmluvu o úvere č. 1430013540. V zmysle tejto úverovej zmluvy Poštová banka poskytla žalovanému úver vo výške 600 eur. Súčasťou tejto zmluvy sú aj Všeobecné a Obchodné podmienky pre úver. V súlade s obchodnými podmienkami vznikla žalovanému povinnosť za poskytnutý úver zaplatiť úroky, poplatky a iné peňažné plnenia. Žalovaný svoju povinnosť riadne neplnil a úver riadne nesplácal v stanovených lehotách, z tohto dôvodu právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru dňa 01.10.2015. Žalobca si v tomto spore uplatňuje nezaplatenú istinu vo výške 509,04 eur, dlžné úroky z istiny od 30.06.2018 vo výške 472,25 eur, zmluvný úrok vo výške 25,12% ročne zo sumy 509,04 eur od 01.07.2018 do zaplatenia, zákonný úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 509,04 eur od 01.07.2018 do zaplatenia, bankové poplatky vo výške 39,65 eur ako aj trovy konania.

3. Žalovaný, u ktorého je doručenie vykázané riadne a včas sa vo veci nevyjadril.

4. Súd v predmetnej veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), podľa ktorého pojednávanie v spotrebiteľských veciach nie je potrebné nariaďovať, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1000 eur. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 25.02.2019.

Vykonaným dokazovaním bol zistený tento skutkový stav:

5. Žalobcu a žalovaný uzatvorili dňa 21.08.2014 zmluvu o úvere č. 1430013540. V zmysle tejto úverovej zmluvy Poštová banka poskytla žalovanému úver vo výške 600 eur. Súčasťou tejto zmluvy sú aj Všeobecné a Obchodné podmienky pre úver. V súlade s obchodnými podmienkami vznikla žalovanému povinnosť za poskytnutý úver zaplatiť úroky, poplatky a iné peňažné plnenia. Žalovaný svoju povinnosť riadne neplnil a úver riadne nesplácal v stanovených lehotách, z tohto dôvodu právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru dňa 01.10.2015. Žalobca si v tomto spore uplatňuje nezaplatenú istinu vo výške 509,04 eur, dlžné úroky z istiny od 30.06.2018 vo výške 472,25 eur, zmluvný úrok vo výške 25,12% ročne zo sumy 509,04 eur od 01.07.2018 do zaplatenia, zákonný úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 509,04 eur od 01.07.2018 do zaplatenia, bankové poplatky vo výške 39,65 eur ako aj trovy konania.

6. Zo zmluvy o úvere zo dňa 21.08.2014 vyplýva, že pôžička bola v sume 600 Eur, splátka bola určená na 24 eur s tým, že počet splátok bol určený na 36 mesiacov, ročná úroková sadzba bola 25,12 %, RPMN vo výške 28,23 %, priemerná hodnota RPMN 44,06 %, celková čiastka úveru 853,74 Eur, termín konečnej splatnosti 15.08.2017.

7. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

8. Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

9. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

10. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky, upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

11. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

12. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

13. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

14. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

15. Podľa § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

16. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná, alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

17. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (poctivosť, zneužívanie výkonu práv, rešpektovanie rovnosti účastníka občiansko-právnych vzťahov). Vo svojom rozhodnutí sp.zn. 3Cdo 173/2003 (Zo súdnej praxe č. 62/2004) Najvyšší súd SR už uviedol, že za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom v zmysle § 3 ods.1 OZ treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Súlad právneho úkonu s dobrými mravmi treba posudzovať vždy komplexne so zreteľom na konkrétnu situáciu na oboch stranách sporu (nie len osoby vykonávajúce určité právo, ale aj osoby týmto úkonom dotknutej, s prihliadnutím na všetky okolnosti a nezávisle od vedomia a vôle (zavinenia) toho, kto právo alebo povinnosť vykonáva. Ustanovenie § 3 ods.1 OZ nemá vlastnú priamu platnosť - upravuje iba spôsob aplikácie a interpretácie ustanovení, ktoré priamo upravujú právne vzťahy a to na základe všeobecných pravidiel morálnych, tolerance a morálneho charakteru konajúcich.

18. Ústavný súd SR v Náleze z 28.2.1995, sp.zn. PL ÚS 10/95 (Zbierka zákonov SR, čiastka 20 č. 51/1995), ktorým rozhodol o nesúlade ustanovenia § 13 vyhl.MS SR č. 45/1964 Zb. s ustanovením § 658 ods.1 OZ, okrem iného uviedol, že aj keď sú úroky z pôžičky (§ 658 ods.1 OZ) predmetom zmluvnej voľnosti medzi účastníkmi neznamená to, že možno dohodnúť úroky v akejkoľvek výške. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s ustanovením § 39 OZ, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Závisí preto od rozhodnutia súdu, aby v konkrétnom prípade ustáli, či výška dohodnutých úrokov je alebo nie je v súlade s dobrými mravmi.

19. Ústavným súdom SR vyslovený názor korešponduje s témou (používanou predovšetkým právnou vedou a teóriou), že zásada zmluvnej voľnosti v súkromnom práve nie je absolútna a nachádza svoje obmedzenie z hľadiska obsahovej náplne právnych úkonov, napr. pri aplikácii korektívov rozporu s dobrými mravmi. Usmerňovanie zásady zmluvnej voľnosti prostredníctvom uvedených korektívov ako aj zákonomn zákaze nepochybne prispieva k spoločenskej a právnej akceptácii zásady zmluvnej spravodlivosti v súkromnom práve.

20. Pokiaľ ide o primeranosť výšky úrokov z pôžičky - problematika dobrých mravov úzko súvisí s doktrínou a neprípustnom resp. neprimeranom znevýhodnení založenom právny úkonom. Tento princíp nadobudol v modernom práve váhu a význam a slúži určitým obmedzujúcim spôsobom k naplneniu zásady zmluvnej spravodlivosti.

21. Pri posúdení primeranosti dojedanej výšky úroku treba prihliadnuť na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval. Predovšetkým však treba porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavou.

22. Pokiaľ ide o úrok z úverovej istiny, súd v danom prípade zistil, že priemerná úroková sadzba z úverov v období 08/2014 (pre spotrebiteľské úvery od 1-5 rokov) bola 10,72 % ročne, no v zmluve o úvere je uvedená sadzba 25,12 % ročne, čo je niekoľkokrát vyššia, než bola obvyklá úroková miera. Tieto ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovení Občianskeho zákonníka zavádzajú spotrebiteľa nad rámec povinnosti vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka, evidentne zhoršujú jeho postavenie a podľa názoru súdu sa priečia dobrým mravom.

23. Žalobcom požadované vysoké úroky sú podľa názoru súd v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, preto je zmluva v tejto časti neplatná v zmysle § 39 a § 41 Občianskeho zákonníka a žalobcovi vznikol len nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka. Takýto názor potvrdil aj Krajský súd v Košiciach rozhodnutím 9Co/55/2018.

24. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 600 Eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaný, podľa žalobcom doloženého výpisu zaplatil sumu 90,96 Eur, súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 509,04 Eur (600 - 90,96). Čo sa týka nárokov nad túto čiastku, súd tieto nároky zamietol, keďže vyplývali z neplatne uzavretej zmluvy.

25. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo

od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

26. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

27. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka platnom od 01.02.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

28. Nakoľko bol žalovaný v omeškaní s plnením, súd ho zaviazal na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 01.07.2018 do zaplatenia.

29. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení a to tak, že žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešnejší, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 3 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.